



ÅRSMELDING 2023

ARENDAL KIRKELIGE FELLESRÅD

ÅRSMELDING 2023

ARENDAL KIRKELIGE FELLESRÅD

Postadresse: Postboks 1823, 4858 Arendal
Besøksadresse: Stoaveien 14, 4848 Arendal

Styringsorgan: Arendal kirkelige fellesråd
Leder: Kristen Bjormyr
Daglig leder: Arnold Lundvall, kirkeverge

1. Ansvarsområder

Arendal kirkelige fellesråd er i henhold til gjeldende lovverk tillagt følgende ansvarsområder:

- ❖ kirkelig administrasjon
- ❖ økonomi- og personalforvaltning
- ❖ drift av menighetskontor
- ❖ drift av prestekontor
- ❖ kirker/kapell
- ❖ gravplasser
- ❖ gravferdstjeneste

2. Personal

Antall årsverk og stillingshjemler pr 31.12.23:

	2023
Budsjetterte årsverk	40,7
Antall stillingshjemler	57

Oversikten inkluderer følgende stats- og menighetsfinansierte stillinger der fellesrådet ivaretar arbeidsgiveransvar og lønnsadministrative rutiner:

- Menighetspedagog, Moland
- Menighetspedagog, Barbu
- Menighetspedagog, Trefoldighet
- Menighetspedagog, Hisøy
- Menighetspedagog, Øyestad
- Trosopplærer, Øyestad
- Menighetspedagog, Tromøy
- Kateket, Tromøy
- Diakon, Barbu
- Ungdomsarbeider Barbu
- Protesekretær
- Diakonimedarbeider (prosjektstilling)

Tilsetninger

I løpet av 2023 er følgende nye medarbeidere tilsatt og medarbeidere som har endret stilling/ stillingsprosent/ oppgaver/ arbeidssted:

Saksbehandler gravplassforvaltningen Kirkevergekontoret:

Elin Christensen, 100 %. Oppstart 01.01.23

Trosopplærer Barbu menighet (vikar for menighetspedagog):

Jan Egil Hagli, timelønnet ca 6 %. Oppstart: Januar 2023

Siri A. Nærdal, timelønnet ca 22 %. Oppstart: Januar 2023

Ungdomsarbeider Barbu menighet:

Liv Hannah Johansen, 40 %. Oppstart 01.06.2023, 2-årig engasjement

Menighetssekretær Barbu:

Janicke Jacobsen, 60 %. Oppstart: 01.01.23

Vikar for menighetssekretærene

Nyopprettet 10 % stilling engasjement-stilling. Oppstart: 01.03.23 ut 2023

Menighetssekretær Tromøy:

Martina Nikolaisen 60 %. Oppstart 01.01.23

Menighetspedagog Tromøy:

Tomas Fianbakken, økte stillingsprosenten fra 70 % til 80 % fra 01.05.2023

Kirketjener Tromøy:

Frode Olsen, 60 %. Oppstart 01.08.2023

Biorganist Moland:

Ewelina Mlodawska 20 %. Oppstart 01.03.23

Sekretær på sentralbordet Kirkevergekontoret:

Inger Lise Hansen, 60 %. Oppstart 01.11.23

Det har vært 10 sommervikarer på kirkegårdene i perioden fra uke 24 til uke 33, tilsvarende ett årsverk.

Permisjoner:

Menighetspedagog i Barbu menighet har vært i permisjon fra sin 40 % stillingen fra 16.11.21.

Kirketjener i Engene kirke har hatt sykepermisjon/ arbeidsavklaringspenger fra 01.11.22 – 31.10.23.

Ubesatte stillinger

Pr 31. desember 2023 var følgende stillinger ubesatte:

Kirketjener i 30 % stilling i Engene kirke har vært ubesatt fra 01.11.22.

Det har vært timelønnede vikarer på tjenestene.

Kirketjenerstilling i 30 % i Øyestad kirke har stått ubesatt siden 15.11.23.
Det har vært timelønnede vikarer på tjenestene.
Menighetssekretær i 60 % i Øyestad menighet har stått ubesatt siden 01.11.23.
Det har vært timelønnet vikar i deler av stillingen.
Biorganiststilling i 20 % i Øyestad menighet står fortsatt ubesatt.
Det har vært timelønnet vikar på tjenestene.
Kantorstilling i 80 % i Tromøy menighet har stått vakant siden 15.06.23.
Det har vært vikar i stillingen fra 01.08.23.

HMS-arbeid:

Personlrådgiver er tillagt et særlig ansvar for HMS-arbeidet i organisasjonen, inkludert sekretæroppgaven for Arbeidsmiljøutvalget.

HMS-utvalget, bestående av tillitsvalgt for Delta, Fagforbundet, Creo og KUFO, verneombud og hovedverneombud for Arendal kirkelige fellesråd, verneombud for prestene, representant fra bedriftshelsetjenesten og personlrådgiver som representant for ledelsen. Utvalget skal jobbe kontinuerlig og målrettet med HMS i organisasjonen, og skal sikre at det som vedtas i AMU blir tatt tak i. Møtehyppigheten var på tre møter i 2023, i januar, juni og september. Det føres referat fra møtene som tas opp som referatsak i AMU.

Det ble gjennomført ett AMU-møte, i september.

Det har vært ½ fagdag 14.09. med tema HMS i regi av Agder arbeidsmiljø IKS for alle ansatte i fellesrådet og prestene i Øyestad menighetscenter. 48 ansatte deltok, deriblant prestene.

Det er i løpet av året gjennomført medarbeiderundersøkelse. Resultatene fra undersøkelsen er tatt opp i alle faggruppene. Det skal jobbes videre med resultatene og eventuelle tiltak i HMS-utvalget og på neste AMU-møte.

Det ble meldt 28 avvik i 2023. Disse tas opp i de aktuelle faggruppene, i HMS-utvalget og i AMU.

Det er distribuert en oppdatert intern håndbok med lett tilgang til diverse skjemaer, medarbeidersamtaler mv, samt rutinebeskrivelser og diverse reglement. Håndboken er også digitalt tilgjengelig, revideres jevnlig og gjennomgås ved introduksjon av nye medarbeidere.

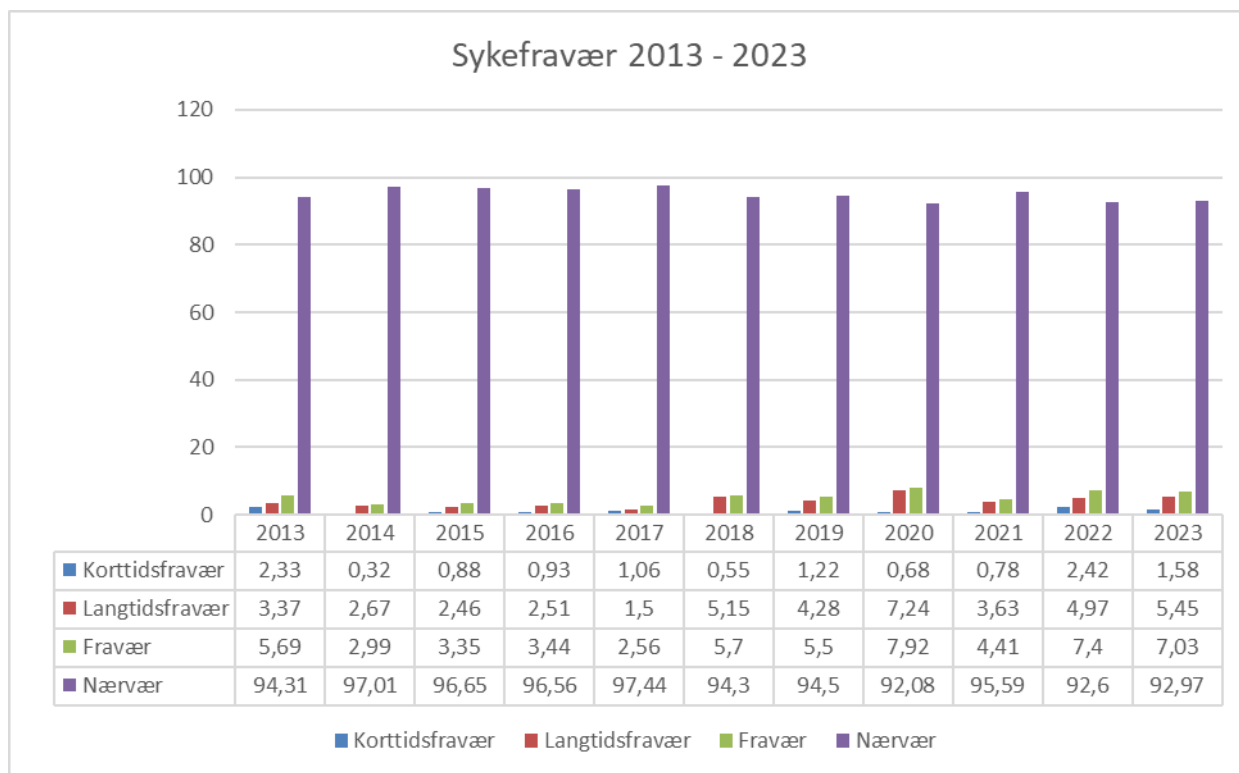
Det gjennomføres jevnlig medarbeidersamtaler med fellesrådsansatte.

Sykefravær:

I 2023 har det vært 11 langtidssykemeldte, både gradert og 100 %. Disse er gjennom året blitt fulgt opp med samtaler og tilrettelegging med fleksibel arbeidstid/ hjemmekontorløsning/ avlastning av arbeidsoppgaver og endrede oppgaver/ arbeidssted. Det har i enkeltsaker vært samtaler med NAV. Ved utgangen av året er åtte tilbake i normalt arbeid og tre er fortsatt sykemeldt.

Sykefraværstatistikk:

Tabellen under viser en oversikt over sykefraværet for perioden 2013 – 2023. Det totale fraværet er ganske uendret, men langtidssykefraværet viser en økning og korttidsfraværet en nedgang sammenlignet med 2022:



AFP og seniorpolitiske tiltak:

To ansatte har gjennom året vært omfattet av ordningen med avtalefestet pensjon (AFP).

Fem personer har vært med i ordningen for seniorpolitiske tiltak. En person får utbetalt bonustillegg, en person får 20 tilleggss fritidsdager i året, en person får 10 dager og ytterligere to personer får fem dager.

Kompetanseutvikling:

Videreutdanning og kompetanseutvikling er et prioritert område for fellesrådet. Målet er å utvikle organisasjonens generelle kompetanse og sikre enkeltpersoners spisskompetanse på aktuelle områder. I 2023 har ansatte vært på kurs og tatt videreutdanninger. Se oversikt over kurs- og videreutdanninger noen av de ansatte har vært på:

Kursdeltakelse:

- Liftkurs m/ sertifisering i regi av Høydeservice 12.01.: 4 deltagere
- Krankurs i Storbilskolen 02.10-05.10 + 17.10-18.10.: 1 deltager
- Autorisasjonskurs i plantevern 28.02. og 02.03.: 1 deltager
- Påbegynt kjøretimer/ kurs for å få sertifikat på lastebil 7,5 tonn: 1 deltager
- Sertifikat for manuelt gir: 1 deltager
- Kurs i beskjæring 25.04.: 1 deltager
- Brannvern - webinar i regi av Knif trygghet 08.02.: 8 deltagere
- «Møte med mennesker» i Oslo 13.11.- 14.11.: 1 deltager
- Arbeidsrettskurs i regi av KA i Oslo 13.02.: 1 deltager
- «Rammer og regler for arbeidsforholdet» i regi av KA på Gardermoen 12.-13.10.: 2 deltagere
- Fagdag i Agder og Telemark kirkevergelag i Langesund 16.03.: 3 deltagere
- Kursdag 1 i arbeidsmiljøopplæringen i regi av Agder arbeidsmiljø IKS i Arendal 14.03.: 2 deltagere

-1/2 fagdag for alle ansatte med tema «Hva får meg til å føle meg verdifull?» Om vårt selvbilde og hva som er med å forme oss til den vi er v/ psykolog Terje Landro. I Froland menighetssenter 15.03.

-Arbeidslivskurs LHBT «Kirken skaper trygge rom» for alle ansatte i Froland menighetssenter 21.03: Ca 20 ansatte deltok

-Nytilsattkurs for trosopplærere i Kr.Sand i regi av kirkevergelaget og KUFO 24.04.: 2 deltagere

-Kurs i babysang og småbarnssang m/ Hilde Svela, i regi av bispedømmet 02.11.: 1 deltager

-Kurs for undervisningsansatte med biskopen i Kr.sand 02.02: 1 deltager

-Retreat på Havglimt for kirkelige ansatte i regi av bispedømmet 03.09-06.09.: 3 deltagere

-Trosopplæringsmesse i Kr.sand 07.09.: 1 deltager

-Trosopplæringskonferanse Gardemoen 18.10.: 8 deltagere

-Innføringskurs for nye ansatte innen kirkemusikere på Hamar 04.- 06.09.: i deltager

Videreutdanninger

Anita J. Våge holder fortsatt på med master i arbeidsveiledning. Tilbudet gis i et samarbeid mellom lokal arbeidsgiver og Agder og Telemark Bispedømmeråd, der målet er å sikre gode tverrfaglige veiledere for ansatte i begge arbeidsgiverlinjer i bispedømmet. Bispedømmerådet dekker grunnkostnadene ved utdanningen.

Inger Elisabeth Aarvik har påbegynt master i musikkterapi på NMH i Oslo, 120 stp. Oppstart høsten 2023, ferdig våren 2027.

Solveig Hjertnes har påbegynt videreutdanning i sjelesorg over to år som gir 20 stp. Oppstart høsten 2023, ferdig våren 2025.

Kristi Skaten har påbegynt videreutdanning i barnekorledelse, 15 stp, på NMH i Oslo. 14.-17.09.23, 10.11.23, 09.-11.02 og 31.05-02.06. Ferdig våren 2024.

3. Økonomi

3.1 Driftsregnskap

I tråd med Budsjett- og regnskapsforskriften er regnskapet for Arendal kirkelige fellesråd 2023 avgitt innen fristen 22. februar 2024. Etter fellesrådets godkjenning oversendes regnskapet for revisjon. Revisors beretning vil bli lagt fram for fellesrådet i et senere møte.

Arendal kirkelige fellesråds driftsregnskap for 2023 balanserer med en samlet brutto utgift og inntekt på kr 48.084.060. Holdes avskrivninger på kr 2.265.372 og renteinntekter på kr. 1.340.672 utenom, utgjør de rene driftsinntekter kr 44.478.016. Økningen i renteinntekten i forhold til tidligere år må blant annet sees i sammenheng med den flerårige avsetningen til opparbeidelse av ny driftsplass på Høgedal, og at avkastningen fra avsatte gravlegater nå synliggjøres i fellesrådets regnskap. Det er i løpet av året ikke gjort bruk av tidligere års avsetninger i driftsregnskapet.

Regnskapet viser en samlet driftsutgift, eksklusive finansutgifter, på kr.44.503.923 og viser et merforbruk på om lag kr. 1,5 mill. i forhold til opprinnelig budsjett.

Samlede lønnsutgifter, inklusive sosiale kostnader og personalforsikringer, utgjør kr.31.966.567 av et budsjett på kr. 32.227.000. Av dette utgjør vikarutgifter i overkant av kr. 700.000 og godtgjørelse til folkevalgte kr. 475.128. AFP-kostnader for året beløper seg til kr. 486.644.

Inntak av sommerhjelp ved kirkegårdene er videreført på nivå med fjoråret, der kapasiteten ble øket noe i forbindelse med uttak av flere sammenhengende ferieuker i tillegg til seniordager for fast ansatte på kirkegårdene.

Årets mellomoppgjør hadde en ramme på 5,4% og utgjorde for fellesrådet en samlet årslønnsvekst på i overkant av kr. 1.100.000.

Utgifter til forsikringer, strøm, og serviceavtaler viser et overforbruk i forhold til hva som budsjettmessig var forventet. Dette skyldes dels den generelle prisutvikling på disse områdene og høy strømpris gjennom året. Totale strømutgifter beløper seg til kr. 2.587.937 mot et budsjett på kr. 2.133.000.

Økte lisenskostnader og fornyelse av diverse IKT-utstyr har medført ekstra driftskostnader i forbindelse med oppgradering av pc-løsning og fasttelefoni. Samarbeidet med IKT-Agder fungerer godt og vi opplever god oppfølging både på drifts- og brukerstøttesiden. Øvrig inventar og utstyr har i løpet av året blitt oppgradert på flere menighetskontorer.

Den enkeltpost under hovedformålet «Kjøp som inngår i tjenesteproduksjonen» som har den største overskridelsen er «Serviceavtaler og reparasjoner.» Dette skyldes blant annet reparasjon og fornyelse av diverse utstyr, vedlikehold av orglene, økte utgifter i forbindelse med el-tilsyn i bygg og anlegg, alarmoverføringer, digital styring av varmeanlegg og andre nødvendige enkeltformål.

Øvrige hovedarter i utgiftsregnskapet for driftsutgifter og kjøp av varer og tjenester er stramt budsjettert og viser et generelt overforbruk. Noe som blant annet må sees i sammenheng med manglende kompensasjon for prisvekst over flere år.

Årets driftstilskudd fra Arendal kommune (konto 3.8300) utgjør for året kr.28.319.000. Overføringen innebærer en økning på 7% i forhold til 2022 og er justert for leiekostnader knyttet til kirkevergens kontorløsning på Stoa, finansiert som ledd i tjenesteytingsavtalen med Arendal kommune.

Bevilgningen inkluderer forventet pensjonspremie, AFP-kostnader, seniorpolitiske tiltak, økte strømutgifter, kostnader ved driftsavtalen med IKT-Agder og utgifter til kjøp av lønns-, personal- og regnskapstjenester fra Agder kommunale støttetjenester (AKST) til fellesråd og menighetsråd.

Bevilgningen inkluderer videre en avsetning på kr. 800.000 med tanke på årets lønnsoppgjør. Økte kostnader i forbindelse med lønnsoppgjør kompenseres vanligvis fullt ut, men dette året ble de reelle kostnader i overkant av kr. 300.000 høyere enn avsetningen.

Utover det kommunale driftstilskuddet utgjør festeavgiften (konto 3.6301) den største enkeltpost i fellesrådets inntekter. Festeavgiften er inntektsført med kr.3.873.720. Resultatet er noe lavere enn fjoråret og skyldes i hovedsak normale årsvariasjoner. Dette viser at festeavtalene i stor grad fornyes ved forfall. Det gjøres her et omfattende og godt arbeid fra administrasjonen i arbeidet med oppfølging og oppdatering av både nye og gamle festeavtaler.

Legatinntekter, inntekter fra sommerstell og inntekter fra arbeid på kirkegårdene er oppført med til sammen kr. 1.756.185 og viser en fortsatt økning i inngåtte sesongbaserte og helårlige stellavtaler.

Det statlige tilskuddet til trosopplæring (konto 3.8000) utgjør for budsjettåret kr.2.741.000, og viser en liten økning i forhold til fjoråret. Tilskuddet benyttes til lønnsrelaterte kostnader i de hjemler som ble opprettet i forbindelse med trosopplæringsreformen. Fellesrådet bidrar til trosopplæringsarbeidet med kontorplasser, kontorutstyr og datatekniske løsninger tilpasset den enkeltes ønsker og behov. Øvrige driftskostnader i trosopplæringsarbeidet dekkes av de respektive menighetsråd.

Det ble gitt et statlig tilskudd på kr. 229.621 til gjennomføring av årets menighetsrådsvalg. Tilskuddet er tiltenkt å dekke utgifter blant annet til materiell og godtgjørelse til frivillige valgfunksjonærer. Regnskapet viser at de faktiske utgifter til formålet i sum utgjør kr. 285.041.

Sykelønnsrefusjon utgjør for året samlet kr.940.917. Beløpet har betydning for årsresultatet for fellesrådet og har sammenheng med flere lengre sykemeldinger. Det er for året ikke budsjettert med inntekter fra sykepengerrefusjon.

Summen av inntekter ført på kontoene 36* + 37* + 38* (se tabell nedenfor), er identisk med «Sum driftsinntekter» på Regnskapsskjema 2A på side 1 i årsregnskapet. Summen av utgifter ført på kontoene 30* + 31* + 32* + 33* + 34* (se tabell nedenfor) og er identisk med ” Sum driftsutgifter” på Regnskapsskjema 2A i årsregnskapet.

Hvordan driftsregnskapets inntekter og utgifter fordeler seg på hovedarter, framgår av følgende tabell:

INNTEKTER

	Regnskap	Oppr.budsj.	Rev.budsj.	% R.b.
36* Salg/egenbetaling	5 800 297	5 985 000	5 985 000	96,01 %
37* Refusjoner	5 791 536	5 062 000	5 062 000	114,41 %
38* Tilskudd/gaver	32 886 183	31 019 000	31 019 000	106,02 %
39* Finansinntekter	3 606 044	880 000	880 000	
	48 084 060	42 946 000	42 946 000	

UTGIFTER

30* Lønn	31 966 567	32 227 000	32 227 000	99,20 %
31* Varer og tjenester	6 854 208	6 015 000	6 015 000	113,95 %
32* Inventar/utstyr	2 950 740	3 240 000	3 240 000	91,07 %
33* Refusjoner/int. overf.	230 323	100 000	100 000	230,32 %
34* Tilskudd/gaver	2 502 084	1 364 000	1 364 000	183,44 %
35* Finansutgifter	3 580 138			
	48 084 060	42 946 000	42 946 000	

Årsregnskapet viser en samlet brutto driftsresultat på kr. 25.907 og et netto driftsresultat på kr. -1.314.766. Avsetning til driftsfond gir et nødvendig økt handlingsrom med tanke på senere uforutsette utgifter eller svikt i fremtidige driftsinntekter.

3.2 Investeringsregnskap

Arendal kommunes investeringstilskudd for 2023 utgjør samlet kr. 2,75 mill., fordelt på henholdsvis formål kirkebygg og gravplasser. I budsjettene for de siste årene er det foretatt vesentlige omdisponeringer i forhold til opprinnelige fireårsplaner med det formål å sikre finansieringen av opparbeidelse av ny driftsplass for gravplassforvaltningen på Høgedal.

Første trinn av prosjektet ble igangsatt høsten 2022, med et ønske om å gjennomføre trinn to innen utgangen av 2023. Som følge av økte kostnader er prosjektet ennå ikke igangsatt, og er skjøvet ut til 2024.

Prosjektet gjennomføres som et kommunalt investeringsprosjekt ledet av Arendal Eiendom KF i samarbeid med Arendal kirkelige fellesråd. Driftsplassen er kommunale eiendom og stilles til rådighet for Arendal kirkelige fellesråd som et ledd i tjenesteytingsavtalen med Arendal kommune.

Fellesrådet vedtok i 2022 å gjennomføre en større utvendig rehabilitering av tredelen av Tromøy kirke. Bakgrunnen for prosjektet var en tilstandsrapport fra 2020, der utbedring av klimaskallet ble sterkt anbefalt for å unngå betydelige følgeskader. Det ble samtidig vedtatt å utbedre alle vinduer. Noe som viste seg å være et betydelig arbeid med krav til spesialkompetanse både når det gjelder historisk kunnskap og praktisk gjennomføring. Det ble søkt om statlig tilskudd til prosjektet, og fellesrådet ble her tilgodesett med kr. 900.000.

I henhold til avtale med Tromøy menighetsråd, ble taktekingen på Tromøy kapell utbedret. Det var avdekket vannlekkasje inn i bygget flere steder og det var nødvendig med en grundig gjennomgang og reparasjon. Tiltaket ble hovedsakelig finansiert ved omdisponering av prosjektmidler og tilleggsbevilgning. Tromøy menighetsråd disponerer kapellet til egen virksomhet i henhold til en egen avtale med fellesrådet.

Det ble gjennom året registrert nedfall av biter av teglstein og mørtel fra fasaden på Trefoldighetskirken. Som følge av dette ble det gjennomført en ekstern analyse av tilstanden for kirken, med det resultat at det ble avdekket vesentlige skader både i tårn og teglvegger. Arealene rundt kirken ble avspærret, samtidig som inngangene til kirken ble sikret. Det må gjøres grundige videre undersøkelser for å avklare hvor alvorlig situasjonen er og med tanke på ytterligere sikringstiltak.

Arendal kirkelige fellesråd har tidligere vedtatt å etablere en ny navnet minnelund på Arendal kirkegård, like nord for eksisterende minnelund på et tidligere klargjort et areal. Materialvalg og utførelse er i hovedsak tilsvarende eksisterende minnelund. Dette er en løsning som har fått gode tilbakemeldinger fra publikum og som har vist seg å fungere godt.

Arbeidet med etablering av minnelunden vil sluttføres i løpet av våren 2024 og utgjør et betydelig tilskudd til et gravleggingsalternativ som stadig oftere blir etterspurt. Når arealet er ferdig opparbeidet, vil det gi rom for rundt 350 nye urnegraver.

Arbeidet med å etablere en ny navnet minnelund er også igangsatt på Hisøy kirkegård.

Den første navne minnelunden på Hisøy ble etablert i 2017, der et ledig familiegravsted ble benyttet for å etablere en minnelund med 18 urnegraver. De aller fleste av disse gravene er nå i bruk, og det er behov for å utvide kapasiteten.

På østsiden av kirken er det vedtatt og godkjent å benytte tre ledige familiegravsteder til formålet. Ved å slå sammen disse kan det etableres et nytt gravfelt for en navnet minnelund. Granittkanter og inngjerding vil i den forbindelse bli justert, slik at disse gravstedene framstår som en enhet der strukturen og det visuelle inntrykket knyttet til denne delen av gravplassen i liten grad endres. Et nytt felt vil i henhold til de foreslåtte planene gi plass til 56 urnegraver.

Ved flere av kirkegårdene er det avdekket skader på flere murer og inngjerdinger. Alvorlighetsgraden knyttet til dette er varierende, og må følges opp over tid. Ved årsskiftet ble det inngått kontrakt for utbedring av en støttemur som utgjør en betydelig risiko på Barbu kirkegård. Prosjektet planlagt sluttført i løpet av våret 2024.

Regnskapet viser et samlet finansieringsbehov på kr.10.660.888, jf. Regnskapsskjema 2B i årsregnskapet. Av dette er brukt kr.9.541.486 til investeringer og kr.1.119.402 til finansieringsutgifter. I kjøpet av varer og tjenester inngår refusjonsberettigede momsutgifter på kr.1.891.282 som i sin helhet tilbakeføres investeringsregnskapet.

Investeringsregnskapet er ved bruk av fond tilført kr.4.819.605, mens balanseregnskapet samlet er netto tilført kr. 1.119.402. Beløpet tilsvarer differansen mellom bruk av avsetninger og overføring til balanseregnskapet med kr.3.700.203. Avsetningen gjøres i hovedsak som følge av utsettelsen i arbeidet med driftsplassen på Høgedal og som krever finansiering over flere år.

Avsetning til investering er i balanseregnskapet fordelt på følgende ubundne investeringsfond: «Investeringsfond – kirker» (55399000), «Investeringsfond – driftsplass Høgedal» (55399004) og «Investeringsfond – gravplasser (55399002)».

4. Gravplasser

Etter at alle investeringsmidlene i budsjettet de tre årene 2020 – 22 har blitt avsatt til å etablere ny driftsbasis på Arendal kirkegård, Høgedal, har 2023 igjen blitt et «normalt år». Etterslepet, spesielt for kirkene, har vært absolutt merkbart etter tre år uten bevilgning. På bakgrunn av dette har avsetningene til gravplassene dette året blitt noe redusert, mens kirkene har blitt prioritert.

Arbeidene med ny driftsbasis på Høgedal har i 2023 hatt en noe begrenset framdrift. Årsaken er hovedsakelig uforutsette utgifter i forbindelse med krav om å få på plass infrastruktur som sikrer nok kapasitet for slukkevann. I tillegg har prosjektet krevet noe mer omfattende grunnarbeider enn forutsatt. Garasjeanleggene er fullført og tatt i bruk, mens personalbygget har blitt satt på vent. Det er avsatt en tilleggsbevilgning i budsjettet for 2024, og dermed er planen at driftsbasen kan fullføres.

På Arendal kirkegård er det etablert en utvidelse av navnet minnelund. Ved siden av eksisterende minnelund i Rånadalen var der fra tidligere avsatt et urnegravfelt (felt RI) som ikke var opparbeidet og tatt i bruk. Løsningen har blitt at dette feltet er klargjort og lagt til eksisterende minnelund. Dermed er kapasiteten på graver i navnet minnelund økt betydelig ved Arendal kirkegård.

Som minnesmerker ble det valgt å etablere to nye natursteinsmurer for å gi plass til navneplater og innretninger for blomster og lys. Oppholdsarealene ved minnesmerkene har fått belegning med skiferheller. Det gjenstår montering av skinner for feste av navneplatene, men disse er produsert og klare for montering så snart det blir vår. Da vil også beplantningen komme på plass.

På Arendal kirkegård er det i tillegg klargjort et tidligere avsatt areal til nytt muslimsk gravfelt. Feltet RY, som også ligger i Rånadalen, gir plass for mange nye kistegraver.

I tillegg har det i løpet av siste år blitt felt enkelte trær. På Arendal kirkegård finnes en del store trær som etter hvert er blitt gamle. Enkelte trær har fått råteskader og må dermed felles, da de medfører risiko.

Til Barbu kirkegård var det i 2023 avsatt midler til rehabilitering av forstøtningsmur. Muren ligger på nordre del av gravplassen vest for kirken. Det finnes graver både oppe på terrassen og foran muren. Tiltaket er prosjektert, det er innhentet pristilbud og tegnet kontrakt. Arbeidet med gjennomføringen er imidlertid utsatt til vinterhalvåret, da dette er en «stille» periode på gravplassen. Arbeidet blir fullført våren 2024.

Enkelte mindre prosjekter på gravplassene er gjennomført med finansiering gjennom egne avsetninger vedtatt av fellesrådet, og i tillegg bruk av ordinære driftsmidler. Med de økonomiske rammene som finnes, blir det i hovedsak få og små tiltak som er mulig å gjennomføre.

Av mindre tiltak nevnes etablering av ny navnet minnelund på Hisøy kirkegård (Fellesrådssak 2023/19), Arbeidet utføres i stor grad i egen regi, men det påløper utgifter til minnesmerke og inngjerding med smijerns rekkverk.

Rydding av vegetasjon og fjerning av en del store trær er utført på Flosta og Helleheia.

På deler av Øyestad kirkegård er det fortsatt betydelige problemer med å få drenert bort overvann i grunnen. Det er ikke forsøkt utført tiltak for om mulig å forbedre forholdene.

Løpende vedlikehold er utført som normalt, både med vekt på at gravplassene skal være velstelt, og at utstyr og installasjoner bli ivaretatt.

Krematoriet på Høgedal er ikke i drift, og slik det ser ut nå, blir det neppe aktuelt med utvidelse og fornyelse av eksisterende krematorium. Avtalen som er inngått med å kjøpe tjenesten fra krematoriet i Kristiansand fungerer så langt tilfredsstillende.

5. Kirker

For kirkene har etterslepet når det gjelder vedlikehold og utbedringstiltak blitt betydelig større ved at alle budsjettmidlene i en periode har blitt kanalisert til driftsbasis på Arendal kirkegård. Det har gjennom året vært behov for både å omdisponere og tilleggsbevilge midler til akutte tiltak.

I budsjettet for 2023 var det avsatt en post for reparasjon av vegg i tårnet på Austre Moland kirke. Arbeidet med planlegging er satt i gang, men nærmere undersøkelser viser at

reparasjonen blir mer omfattende enn forutsatt, og det blir også nødvendig å søke biskopen om godkjenning. Tiltaket er ført opp på nytt i 2024, og budsjettposten er øket.

I Barbu kirke er det etablert SD-anlegg og fullført varmestyring for kirkestua i bakre del av kirken. Dette er et godt verktøy for energistyring, og en bedre effektivitet i oppvarmingen.

Utvendig rehabilitering av Tromøy kirke har vært det største prosjektet siste år. Etter søknad ble det gitt statlig tilskudd til å gjennomføre en grundig tilstandsanalyse av kirkebygget. Tilstandsanalysen er utført i egen regi, og er et godt verktøy for prioritering av framtidige tiltak. Det første trinnet, som nå er gjennomført, omfatter rehabilitering av yttervegger i tre, pluss alle vinduer. Med bakgrunn i tilstandsanalysen ble det søkt om, - og innvilget, statlig tilskudd til arbeidene. Dermed kunne tiltaket gjøres noe mer omfattende, og særlig vinduene er nå satt i god stand. I tillegg er noe råteskader utbedret. Nå gjenstår utbedring av enkelte detaljer på tak, i tillegg til utvendig rehabilitering av murveggene.

Sentralt driftskontrollanlegg (SD-anlegg) for styring av oppvarmingsanlegget er også fullført. Som nevnt har det oppstått behov for å gjennomføre enkelte akutte tiltak og større vedlikeholdsarbeider.

For Barbu kirke er det registrert økt avskalling av utvendig puss på veggene. Noe løs puss er fjernet av sikkerhetshensyn, men det er behov for en grundig tilstandsregistrering av alle ytterveggene. Det må trolig utarbeides en plan for utbedring i relativt nær framtid. Inne i kirken er det lagt nytt belegg på gulv i prestesakristiet.

Det er tidligere registrert råteskader i yttervegg i Bjorbekk kirke, og tiltak er planlagt utført i 2024. Avdekking, registreringer og planlegging ble utført i 2023, og i den forbindelse ble det klart at manglende beslag ved gesimsen på sør-østveggen er en medvirkende årsak til råteskadene. Beslag er nå montert for å begrense inntrenging av vann i veggen.

Taktekkingen på Tromøy kapell har i lengre tid hatt svakheter, og forholdene ble etter hvert slik at det var nødvendig med en større utbedring. Noen råteskader er utbedret, og underlagspapp og taklekter er skiftet. Tiltaket er hovedsakelig finansiert med omdisponering av midler og tilleggsbevilgning.

Ved Trefoldighetskirken ble det registrert avviksmelding da løse deler av teglstein og mørtel i fasaden falt ned på plassen utenfor kirken. Det ble gjennomført en tilstandsanalyse for store deler av fasadene, og i tillegg ble løse biter fjernet på de stedene registreringen ble utført.

Tilstandsanalysen, som er utført av Akasia Eiendomsforvaltning AS, viser at det finnes vesentlige utvendige skader i teglveggene på kirken. Det må gjøres videre destruktive undersøkelser (avdekking, demontering, kjerneboring) og materialanalyser for med sikkerhet å kunne avklare tilstand og skader. Det er imidlertid så langt framkommet signaler som kan tyde på omfattende, og til dels alvorlige, skader i fasader og ytterveggkonstruksjoner. Det må derfor så snart som mulig gås videre med undersøkelser og sikringstiltak.

Ettersom nedfall fra fasadene viser seg å fortsette, har arealet nær kirken blitt avstengt av sikkerhetshensyn, og det er bygget adkomsttuneller for å sikre adkomsten til innganger i kirken. Kirkevergen har allerede søkt samarbeid med Arendal Eiendom KS i forbindelse med de tiltak som så langt er utført. For det videre arbeid blir det nødvendig med eksterne ressurser

både faglig, kapasitetsmessig og økonomisk, da utbedringsarbeidene kan vise seg å bli svært omfattende.

Arbeid med løpende vedlikehold er gjennomført så langt ressursene strekker til. Prioriterte tiltak er utskifting av energikrevende lyskilder til LED der lysarmaturene gjør dette mulig, og videre bytte til energieffektive ovner ved utskifting.

6. Øvrig virksomhet

6.1 Kirkevalget 2023

Kirkevalget har nok en gang sørget for at menighetsrådene er bemannet med mannskap. Valget ble gjennomført stort sett på samme måte som ved forrige valg i 2019. Det vil i hovedtrekk si at fellesrådet v/kirkevergen var ansvarlig for annonsering, informasjon, planlegging og opplæring på vegne av menighetene. Gjennomføring av valgtinget og opptelling av stemmer foregikk i regi av de respektive valgstyrrer (menighetsråd). Det var noen ganske få og stort sett små endringer i sentrale valgregler som til en viss grad påvirket gjennomføringen lokalt:

- **Valg til døvemenighet**
Ikke lenger aktuelt å motta stemmer til døvemenighet
- **pålegg om åpent for forhåndsstemming på kveldstid og etter gudstjeneste**
Det var pålegg om at det i hvert fellesrådsområde skulle være åpent for forhåndsstemmegiving på kveldstid 30.8 og i forbindelse med minst en gudstjeneste
- **regler om supplerende nominasjon**
Hvis det kun forelå liste fra nominasjonskomiteen var man pålagt å åpne for supplerende nominasjon i perioden 2.-15.mai.
- **antall varamedlemmer**
Krav til antall varamedlemmer ble noe justert, avhengig av antall medlemmer skal man nå ha mellom 3 og 5 varamedlemmer.
- **digital forhåndsstemmegiving**
Dette var den største endingen i valget. I perioden 10.8 – 6.9 var det mulighet til å stemme digitalt. I Arendal ble 38 % av stemmene avgitt som digital forhåndsstemming.

Lokale endringer:

- **Ikke tillatt å avlegge stemme i andre sokn**
Valgstyrene vedtok at det ikke skulle være mulig å avlegge stemme i andre sokn enn bostedssoknet, dette gjorde stemmehåndteringen før opptelling noe enklere.
- **Innstramming i muligheten til å avlegge forhåndsstemmer på papir**
Fellesrådet, ved Kirkevergen, bestemte seg for en kraftig innstramming i åpningstiden for forhåndsstemmegivingen ved at det kun var mulig å stemme mandager i perioden 10.00-14.00.

Økonomi

Til sammen ble det fra sentralt hold bevilget ca 70 millioner til gjennomføring av kirkevalget. Av disse fikk Arendal kr 229 621. Utgiftene ved valget i Arendal beløp seg til kr. 285 041. Kr. 128 271 ble brukt til godtgjøring og mat til valgfunksjonærer og refusjon av lønn til ansatte, 125 854 ble brukt til innkjøp av varer og tjenester. Det ble kjøpt inn et ekstra

valgavlukke til hver menighet, og hvert stemmested fikk et strandflagg for å annonsere valget utenfor valglokalet.

Annonsering

Første informasjon om valget ble gitt til fellesrådet i møte 30.11.2022. Deretter ble det gitt jevnlig informasjon fra kirkevergen til valgstyrene i perioden fram til valget.

Valget ble bekjentgjort på menighetenes hjemmesider og ved annonser i Agderposten. Valget ble kunngjort ved annonse 28.1.2023, supplerende nominasjon 29.4.2023 og forhåndsstemming og valgting ble kunngjort 4.8.2023.

I sammen med andre fellesråd i området ble det kjørt annonsekampanje på kino og buss i den perioden det var mulig å forhåndsstemme.

Kurs

- 12.1.2023 Valgkurs v/Agder og Telemark bispedømmeråd
 - 30.8.2023 Kurs for valgfunksjonærer v/Arne Homme
 - 11.10.2023 Kurs for nye menighetsråd v/ bispedømmerådet
 - 21.11.2023 Kurs for nye menighetsråd (lokal tilpasning med fokus på økonomi og rådsarbeid v/ Arnold Lundvall og Arne Homme.
- I tillegg ble det gjennomført opplæring av menighetssekretærer med tanke på rapportering og opptelling.

Forhåndsstemming

I motsetning til tidligere, der vi brukte ressurser fra kirkevergens stab, ble det denne gang leid inn ressurser (menighetssekretærer) til å ha ansvar for mottak av forhåndsstemmer. Dette gjald både i kontortiden, på kveldstid og i forbindelse med gudstjenesten i Trefoldighet.

Valgtinget

Valgtinget ble gjennomført søndag 10. og mandag 11.september på samme tider og steder som kommune- og fylkestingsvalget. Det var ca. 100 frivillige medarbeidere som deltok på opplæring og gjennomføring av valgtinget.

Resultater

Opptellingen av stemmene ble foretatt i regi av valgstyrene like etter at valgtinget var avsluttet 11.9. Resultatene ble lagt inn i valgmodulen i Den norske kirkes medlemsregister.

Valgdeltakelsen gikk ned med 26 prosent i Arendal fra valget i 2019 til valget i 2023. På landsbasis var nedgangen på hele 46 prosent, fra 16,65% i 2019 til 9,07 % i 2023.

Det var svært få (0,75%) som forhåndsstemte på papir, mens hele 35 % av stemmene ved valget ble avgitt i digital forhåndsstemming.

Sokn	Valgdeltakelse 2019 %	Valgdeltakelse 2023 %	Forhåndsstemmer 2019	Forhåndsstemmer papir	Forhåndsstemmer digitalt	Antall stemmegivere under 18 år	Antall personer som stemte	Antall gjenvalgt	Kvinner	Menn
Barbu	13	10	45	3	175	5	464	1	3	3
Hisøy	13	11	21	5	97	2	319	5	4	4
Moland	16	12	28	0	142	4	540	6	7	3
Trefoldighet	11	8	32	8	105	1	248	4	5	3
Tromøy	14	9	33	0	154	4	322	0	2	2
Øyestad	10	7	24	2	163	7	521	3	4	2
Sum	13	9	183	18	836	23	2414	19	25	17

Hele 19 av 42 representanter sitter over fra forrige periode, og kjønnsfordelingen i de nye rådene er rimelig jevnt fordelt. Det er kun en representant under 30 år i inneværende periode.

Sentrale ressurser

Det var utarbeidet en valghåndbok på 138 sider som ble distribuert elektronisk. Den var ryddig og greit organisert, men nok for omfattende for de fleste.

Ved et par tilfeller prøvde vi å komme i kontakt med sentral support på kirkevalget, dels for å melde feil i skjema for opptelling, og dels for å avklare hvordan man skulle forholde seg ved dødsfall av listekandidat. Da viste det seg at det var ferieavvikling for samtlige på support for kirkevalget, dette medførte at vi ikke fikk avklart en del ting før frister gikk ut. Dette ble påklagd, og det skal tas opp som sak under sentral evaluering av valget.

Utenom ferietiden har vi opplevd å få raske og gode tilbakemeldinger på spørsmål rettet til Kirkerådet.

Tilbakemelding på spørreundersøkelse

Det ble gitt tilbakemelding på en sentralspørreundersøkelse der det ble signalisert ønske om en sterk forenkling av valgreglene til neste valg.

6.2 Kirkelig arbeidsgiverorganisering – endelig avklaring

Den norske kirke har gjennom flere år arbeidet med spørsmål knyttet til struktur og kirkelig organisering. utfordringer knyttet til ivaretagelse av arbeidsgiveransvaret for kirkelige tilsatte har hatt et særlig fokus og har skapt mye debatt og stort engasjement hos mange.

Flere utredninger og høringer er gjennomført frem mot Kirkemøtets endelige avklaring av at kirken fortsatt skal ha to arbeidsgiverlinjer, og med en praktisk og kirkefaglig somordning og ledelse på fellesrådsnivå. Rettssubjektet Den norske kirke fortsetter dermed som arbeidsgiver for prestene, mens soknene ved fellesrådet fortsetter som arbeidsgiver for øvrige ansatte.

Det gjenstår mye arbeid, ikke minst med tanke på å klargjøre hvordan denne lederstrukturen skal innføres i en modell som fortsatt vil ha to arbeidsgivere. Det angis her at den daglige ledelse gjennomgående skal være todelt, med en kirkefaglig og administrativ leder som er sidelest.

Kirkemøtet behandlet i årets møte konsekvenser av avklaringen og ga føringer for det videre arbeid. Kirkerådet ble samtidig gitt i oppgave å utrede en ramme for avtaler om lokal ledelse mellom arbeidsgiverorganer for soknet og for rettssubjektet Den norske kirke og hvordan faglig ledelse av alle arbeidstakergrupper i Den norske kirke kan ivaretas.

Det forutsettes videre at biskopens tilsyn og ledelse gjennomgående skal styrkes, blant annet ved at biskopen får en rolle ved ansettelse av vigslede stillinger. Det skal også etableres faste møtepunkter mellom biskopen og de valgte rådene i soknet, samt den daglige ledelse i disse.

Dagens kirkeordning vil være gjeldende inntil videre, fram til eventuelle endringsvedtak gjøres.

6.3 Telefoni og dataløsning - oppgradering

Arendal kirkelige fellesråd har gode erfaringer med IKT-Agder som leverandør av telefoni- og datatjenester gjennom mange år. IKT-Agder har i denne perioden gjennomgått en betydelig utvikling og fremstår i dag som en viktig regional aktør innenfor rådgivning og drift av IKT-løsninger.

Samarbeidet har gitt trygghet for god tilgjengelighet for alle våre fagsystemer, herunder tilgang til tjenester levert fra kommunen blant annet knyttet til regnskap og lønn, og til våre eksterne samarbeidspartnere..

Fellesrådets tidligere benyttede ip-telefoner er i løpet av året byttet ut med en ny og oppgradert løsning for organisasjonens fasttelefoni og sentralbord.

Fellesrådets dataløsning har gjennom flere år vært basert på bruk av tynne klienter mot terminalserver. Denne teknologien er utdatert og har utfordringer med hensyn til funksjonalitet, sikkerhet og pris. Løsningen er i henhold til fellesrådets tidligere vedtak i løpet av året erstattet med bruk av bærbare PC-er med direkte tilgang til alle aktuelle fagsystemer.

Dette gir en enklere hverdag for våre ansatte, med færre daglige innloggingsrutiner og med tilgang til skylagring og forbedret samhandling med andre. Løsningen inkluderer også oppgradert standard programvare som tidligere ikke har vært tilgjengelig. PC-ene er knyttet opp som arbeidsstasjoner for ansattes kontorarbeidsplasser, men kan også benyttes i forbindelse med bruk av hjemmekontor og gir stor fleksibilitet i den daglige tjeneste.

6.4 Trosopplæring

Arendal prosti får hvert år tildelt statlige trosopplæringsmidler basert på antallet medlemmer i aldergruppen 0-18 år. Tildelingen benyttes i sin helhet til lønnsmidler for trosopplærere og menighetspedagoger, og det er utarbeidet godkjente trosopplæringsplaner for alle menigheter.

Stillingene utgjør til sammen 5 årsverk, og finansieres av det statlige trosopplæringstilskuddet og lokal givertjeneste i menighetene. Det har gjennom året vært avholdt flere faggruppesamlinger for menighetspedagoger og trosopplærere. Det har også vært gjennomført sentrale digitale samlinger for denne gruppen med ulike tema.

I henhold til vedtak i alle menighetsråd er det inngått en samarbeidsavtale mellom Arendal kirkelige fellesråd og Kirkens Bymisjon Agder og Telemark, der trosopplæringsmidler i en prosjektperiode på tre år inngår i en stilling knyttet til miljøarbeid ved Arendal videregående skole i Arendal. Trosopplæringsmidlene utgjør 30% av full stilling. Arendal kirkelige fellesråd ivaretar arbeidsgiveroppgaven for stillingen, som til sammen utgjør 50%. Kontorplass med aktuelle driftsmidler stilles til rådighet i Bymisjonens lokaler sentralt i byen. Det er etablert en felles referansegruppe for stillingen. Det finnes i tillegg et miljøtilbud ved Sam Eyde videregående skole i regi av diakonen i Barbu menighet, i samarbeid med Kirkens Bymisjon.

7. Nøkkeltall – kirkelig virksomhet

	2019	2020**	2021**	2022	2023
Døpte	238	184	241	235	186
Konfirmerte	270	237	279	261	292
Vigde	67	49	53	86	49
Gravlagte – Den norske Kirke	290	311	272	313	312
Ordinære gudstj.– søn-/ helligdag	351	278	268	376	363
Samlet antall til stede	33 400	15 690	14 399	28 989	26 248
Gjennomsnitt – til stede pr. gudstjenester	95	57	53	77	72
Totalt antall gravlagte – kirkegårdene i Arendal	335	380	334	376	386
Arendal - kiste/urne					63/43
A. Moland - kiste/urne					16/0
Barbu - kiste/urne					13/17
Bjorbekk - kiste/urne					40/9
Engene - kiste/urne					21/5
Flosta - kiste/urne					17/4
Færvik - kiste/urne					10/1
Helleheia - kiste/urne					11/0
Hisøy - kiste/urne					30/16
Stokken - kiste/urne					20/3
Tromøy - kiste/urne					33/2
Øyestad - kiste/urne					12/0
Sum - kiste/urne					286/100

** Pandemi

Fellesrådet har i løpet av året avholdt 6 møter og behandlet 45 saker, i tillegg til en rekke referat- og orienteringssaker. Det er avholdt møter i underutvalg etter behov.

Når det gjelder tall for menighetenes øvrige virksomhet vises det til årsmelding for de enkelte menigheter.

Det har i 2023 ikke vært ulykker som har medført skade eller sykemelding, verken i arbeidet på gravlundene eller i kirkene, og ingen av fellesrådets aktiviteter har medført forurensing av det ytre miljø.

Arendal 22.02.2024

For kirkevergen i Arendal

Arnold Lundvall